

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
Випускна циклова (методична) комісія педпрацівників будівельного профілю,
будівництва та цивільної інженерії

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу
Анатолій Хомич

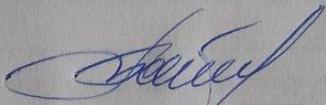
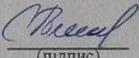
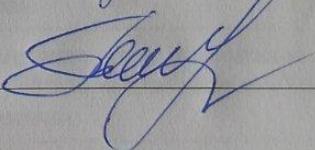
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

БЕЗБАР'ЄРНЕ МІСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	Будівництво та експлуатація будівель і споруд

Любешів 2025

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

<p>Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Будівництво та експлуатація будівель та споруд»</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2027</u> № <u>01</u></p> <p>Керівник РПГ <u>Герасимук-Чернова Т.П.</u> (прізвище, ініціали)</p>
<p>Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії педпрацівників будівельного профілю, будівництва та цивільної інженерії</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025р</u> № <u>1</u></p> <p>Голова ВЦМК <u>Данилік С.М.</u> (прізвище, ініціали)</p>
<p>Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2027</u> № <u>01</u></p> <p>Голова МР </p>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Безбар'єрне міське середовище
Розробник(и)	Оласюк Валентина Сергіївна, викладач першої категорії E-mail: valjaolasyuk30@gmail.com
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Для скороченого терміну навчання - 16 тижнів протягом III-го семестру.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 4 кредити ЄКТС 120 годин, з яких 80 годин становить контактна робота з викладачем (74 годин лекцій, 6 години практичних занять), 40 годин становить самостійна робота. Форма контролю – залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 5 год. Курсовий проєкт (робота) (за наявності) – не передбачено.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	фахова за вибором здобувача освіти
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: «Вступ до спеціальності», «Метрологія і стандартизація», «Конструкції будівельні конструкції», «Матеріалознавство», «Технологія будівельного виробництва»
Додаткові умови	Для забезпечення вивчення таких дисциплін: «ОТОБВ», «Основи охорони праці», «Економіка будівництва»
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання дисципліни "Безбар'єрне міське середовище" є оволодіння майбутніми фахівцями теоретичних і практичних знань по проектуванню архітектурного середовища в якому б люди з обмеженими фізичними можливостями могли б жити і працювати на рівні з здоровими людьми, а також вміння застосовувати такі знання в своїй професійній діяльності при розробці нових планувальних рішень міського архітектурного середовища і реконструкції існуючої забудови.</p>	
<p>Завдання курсу полягає в тому, що вивчення дисципліни допоможе</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комплексно вирішувати задачі планування навколишнього середовища і будівель з урахуванням потреб осіб з обмеженими можливостями; - Приймати ефективні рішення щодо вибору оптимальних рішень будівель з урахуванням принципів доступності; - Використовувати знання нормативно-технічних вимог на практиці; - Підбирати зручне і безпечне обладнання для доступності будівлі і приміщень 	

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ІК. Здатність приймати участь у розв'язанні складних спеціальних задач та практичних проблем в галузі будівництва у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів математичних, природничих та інженерних наук, передбачає застосування теорії та методів статички, міцності, стійкості, раціональної оптимізації, довговічності, надійності та безпеки конструкцій, будівель та споруд; застосування інформаційних технологій, систем автоматизованого проектування, програмних систем інженерного аналізу.

ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.

СК 01. Здатність користуватись нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватися вимог ДБН та ДСТУ під час проектування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК 02. Здатність читати та виконувати креслення, аналізувати структурну схему будівель, знати роботу окремих типових елементів конструкцій та їх взаємодію.

СК 8. Здатність вирішувати завдання проектування, зведення об'єктів будівництва у різних топографічних умовах

СК 18. Знання і вміння при влаштуванні фундаментів різних типів будинків і споруд, вміння визначати форми деформації будинків і споруд, вміння визначати форми деформації будинків, способи підсилення основ і фундаментів, здатність визначати та оцінювати навантаження на напружено деформований стан ґрунтових основ та несучих конструкцій

5. Програмні результати навчання

РН 08. Знати нормативні документи в галузі будівництва, архітектури і управлінської діяльності та грамотно використовувати їх під час вирішення задач будівництва та цивільної інженерії.

РН 13. Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.

6. Вимоги до знань і вмінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- особливості застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва;
- Теоретичні основи архітектури будівель і споруд,
- Основи реконструкції архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- Дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд;
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- розробляти конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів;
- приймати рішення з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і техніко-економічних вимог і розрахунків;

7. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Роль і значення дисципліни «Безбар'єрне міське середовище». Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ.

Соціальна значимість вирішення проблеми інвалідності. Поняття інвалідності. Допоміжні засоби пересування для інвалідів, що впливають на габарити середовища. Технологічний простір. Розміри вертикальних та горизонтальних зон досяжності

Практичне заняття 1

Визначення особливостей по маломобільних групах населення.

2. ОСНОВИ БЕЗБАР'ЄРНОЇ АРХІТЕКТУРИ

Основи безбар'єрної архітектури. Терміни та визначення понять. Нормативні документи. Аналіз доступності архітектурного середовища життєдіяльності маломобільних груп населення.

Практичне заняття 2

Ознайомлення з містобудівними вимогами формування безбар'єрного міського середовища за ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування і забудова територій»

3. ВИМОГИ ДО ФОРМУВАННЯ БЕЗБАР'ЄРНОЇ АРХІТЕКТУРИ

Вимоги до земельних ділянок та організації будівель і споруд. Вимоги до середовища життєдіяльності маломобільних груп населення. Засоби безпеки, орієнтування, отримання інформації при користуванні середовищем.

Практичне заняття 3

Опрацювання прикладів застосування принципів формування безбар'єрного архітектурно-містобудівного середовища на рівнях: міста, житлового району, кварталу, парку на засадах адаптації.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДИЗАЙН. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ БЕЗБАР'ЄРНОЇ АРХІТЕКТУРИ

Універсальний дизайн. Принципи формування безбар'єрної архітектури та принципи універсального дизайну

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ п/п	Назва розділу і теми	Всього (год.)
1	Вступ	4
2	Загальні вимоги	10
2	Основи безбар'єрної архітектури	24
3	Вимоги до формування безбар'єрної архітектури	74
4	Універсальний дизайн. Принципи формування безбар'єрної архітектури	10
	ВСЬОГО	120

9. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як звикористанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

10. Рекомендована література

1. Архіпова К.К., Єгоров Ю.П., Полікарпова Л.В. Проектування архітектурного середовища з урахуванням особливостей фізичних можливостей: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018 р. 140с.
2. Інвалідність та суспільство: навч.-метод. посібник. / за заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. Київ, 2012. 216 с. URL:
3. Безперешкодний доступ людей з інвалідністю та маломобільних груп населення: принципи та рекомендації.
4. Грибальський Ярослав. Методика визначення доступності об'єктів громадського призначення для громадян з особливими потребами.
5. Створення безбар'єрного середовища та соціальна інклюзія: світовий досвід для України. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2000.
6. В.С. Оласюк. Безбар'єрне міське середовище. Конспект лекцій. 2022.–135с.
7. В.С. Оласюк. Безбар'єрне міське середовище. Методичні вказівки для виконання практичних робіт. 2024.–19с.
8. В. С. Оласюк. Безбар'єрне міське середовище. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи. 2024.–7с.
9. С.М. Савчук. Безбар'єрне міське середовище. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт. 2024.–19с.